

Vergaderjaar 2020–2021

31 293

Primair Onderwijs

31 289

Voortgezet Onderwijs

Nr. 582

BRIEF VAN HET PRESIDIUM

Aan de Leden

Den Haag, 23 juni 2021

Het Presidium legt hierbij conform artikel 7.35 lid 2 van het Reglement van Orde aan u voor het verzoek van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, bij brief van 4 juni 2021, om advies te vragen aan de Onderwijsraad over het onderwerp «Basisvaardigheden in het funderend onderwijs». Bij deze brief is een uitgewerkte vraagstelling gevoegd.

Het Presidium stelt u voor om in te stemmen met deze adviesaanvraag en deze door te geleiden aan de Onderwijsraad.

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
Bergkamp

Brief van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Aan het Presidium

Den Haag, 4 juni 2021

Namens de leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verzoek ik u aan de Kamer voor te stellen om aan de Onderwijsraad advies te vragen over het onderwerp «Basisvaardigheden in het funderend onderwijs». In de bijlage treft u een uitgewerkte vraagstelling aan.

Ik verzoek u te bevorderen dat de Kamer hierover zo spoedig mogelijk een beslissing neemt.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Tellegen

De griffier van de commissie,
De Kler

De Onderwijsraad is bereid en heeft ruimte in haar werkprogramma om in te gaan op het verzoek van de Kamer om een advies uit te brengen over basisvaardigheden in het funderend onderwijs.

In overleg met de Onderwijsraad is de formulering van de adviesaanvraag als volgt vormgegeven:

Uitwerking van de vraagstelling

Er bestaat al een aantal jaren zorg over de afname van het niveau van de basisvaardigheden van leerlingen. Onderzoek van de onderwijsinspectie en internationaal vergelijkend onderzoek wijzen uit dat de prestaties van leerlingen op het gebied van lezen, schrijven en rekenen afnemen. Ook staan burgerschapskennis en -vaardigheden van leerlingen onder druk. Deze ontwikkelingen zijn zorgelijk omdat goede taal-, reken- en burgerschapskennis en -vaardigheden van groot belang zijn om goed deel te kunnen nemen aan het vervolgonderwijs en de samenleving.

Tegelijkertijd vindt er ook debat plaats over de basisvaardigheden. Wat zijn basisvaardigheden nu precies? Waarom neemt het niveau van de basisvaardigheden van leerlingen af? Welke verklaringen zijn hiervoor? Wat kan er tegen worden gedaan? Waar de een stelt dat basisvaardigheden gelijk staan aan lezen en rekenen, stelt een ander dat schrijven, digitale geletterdheid en samenwerken ook ertoe behoren. Ook is er verschil van mening over het niveau dat geldt als «basis». Voor de afnemende prestaties op toetsen in onderzoeken als Pisa worden verschillende verklaringen aangedragen. Behalve methodologische verklaringen, die de gebruikte toetsen ter discussie stellen, wordt de afname verklaard door demografische factoren zoals sociaaleconomische achtergrond van leerlingen. Er zijn tevens inhoudelijke verklaringen zoals de inrichting van het stelsel die een demotiverende uitwerking heeft voor groepen leerlingen die al vroeg «voor een lager onderwijsniveau worden geselecteerd», de overladenheid van het curriculum, de beperkte aandacht voor lezen, het kwalitatieve en kwantitatieve lerarentekort en grote verschillen tussen scholen in de mate waarin zij professioneel werken en wetenschappelijke inzichten benutten. Ten slotte kan er een koppeling worden gemaakt met het lerarenbeleid, aangezien verbetering van de kwaliteit van het onderwijs valt of staat bij de kwaliteit en kwantiteit van leraren.

In een advies over basisvaardigheden van leerlingen staat de vraag centraal: **Wat is er nodig om het niveau van de basisvaardigheden te verhogen?**